

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 28 września 2016 r.

WPS-I.431.2.14.2016.AK

**Pani
Beata Wąsowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Stanisławowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 20-23 września 2016 r. kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stanisławowie.

Przedmiotem kontroli był sposób organizacji i realizacji wieloletniego programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na podstawie Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2015 r., poz. 821), w tym sposób organizacji zadania, przyznawania świadczeń oraz wydatkowania i rozliczania środków.

Kontrola obejmowała realizację zadania w okresie od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 23 września 2016 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stanisławowie został utworzony Uchwałą Nr IV/18/90 Rady Gminy w Stanisławowie z dnia 26 lipca 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie. W kontrolowanym okresie działał w oparciu o Statut wprowadzony uchwałą: Nr IX/63/03 z dnia 15 września 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie zmienionego uchwałami: Nr XXXIII/220/06 z dnia 8 kwietnia 2006 r., Nr XIX/95/2012

z dnia 29 października 2012 r. i Nr XXXVII/210/2014 z dnia 23 września 2014 r. oraz Statut wprowadzony uchwałą Nr XVI/107/2016 z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie. Na jego podstawie przyjęto regulamin organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2011 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie z dnia 16 marca 2011 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie.

Działa Pani na podstawie upoważnienia określonego Zarządzeniem Nr 39/2015 Wójta Gminy Stanisławów z dnia 15.07.2015 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stanisławowie, udzielenia upoważnień do wydawania decyzji administracyjnych i wyznaczenia osoby uprawnionej do dokonywania czynności w sprawach prawa pracy. Odpowiednie upoważnienie Nr 67/2016 Wójta Gminy Stanisławów z dnia 22.09.2016 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy posiada także Pani Agnieszka Krysik.

Gmina Stanisławów podjęła następujące akty prawa miejscowego:

- Uchwałą Nr XXXIII/181/2014 Rady Gminy Stanisławów z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020;
- Uchwałą Nr XXXIII/182/2014 Rady Gminy Stanisławów z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych programem wieloletnim „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 w formie pieniężnej i rzeczowej
- Uchwałą Nr IX/41/2015 Rady Gminy Stanisławów z dnia 10 sierpnia 2015 r. w sprawie zmiany Uchwały XXXIII/182/2014 Rady Gminy Stanisławów z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020 w formie pieniężnej i rzeczowej.

Umową nr WPS.I.946.1.97.2015 zawartą w dniu 20 lutego 2015 roku przyznano dotację celową ze środków budżetu państwa w kwocie 31 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Pomoc dla odbiorców może być przyznana w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, jeżeli dochód na osobę nie przekracza wysokości 100% kryterium dochodowego. Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności może być przyznane, jeżeli dochód na osobę nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto dotacja celowa może być przeznaczona na dofinansowanie wsparcia dzieciom uczniom, którzy nie muszą spełniać warunków

otrzymania pomocy wskazanych w ustawie o pomocy społecznej w proporcji do 20% ilości wszystkich dzieci i uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach wyrażą chęć zjedzenia posiłku.

W § 2 umowy ustalono, że Gmina będzie wydatkowała na realizację Programu środki własne w kwocie nie mniejszej niż 40% kosztu realizacji zadania ogółem.

Aneksiem z dnia 16 lipca 2015 roku do Umowy, zwiększono Gminie przyznaną dotację celową do kwoty 39 000 zł, jako wsparcie na realizację Programu.

Aneksiem z dnia 17 września 2015 roku do Umowy, zwiększono Gminie przyznaną dotację celową do kwoty 43 000 zł, jako wsparcie na realizację Programu oraz umożliwiono przyznawanie pomocy w formie posiłku i świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób posiadających dochód do wysokości 150% kryterium dochodowego.

W *Sprawozdaniu z realizacji Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za okres I-XII 2015 roku*, Gmina Stanisławów przedstawiła koszt Programu ogółem w wysokości 73 000 zł, z czego kwota 30 000 zł to środki własne gminy. Pomocą objęto 287 osób; w formie bezdecyzyjnej – 9 osoby.

Zgodnie z danymi zawartymi w ww. sprawozdaniu na terenie Gminy Stanisławów funkcjonowały 3 placówki oświatowe prowadzące dożywianie - 3 szkoły.

Umową nr WPS.I.946.1.97.2016 zawartą w dniu 8 marca 2016 roku przyznano dotację celową ze środków budżetu państwa w kwocie 45 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Pomoc dla odbiorców może być przyznana w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, jeżeli dochód na osobę nie przekracza wysokości 100% kryterium dochodowego. Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności może być przyznane, jeżeli dochód na osobę nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto dotacja celowa może być przeznaczona na dofinansowanie wsparcia dzieciom uczniom, którzy nie muszą spełniać warunków otrzymania pomocy wskazanych w ustawie o pomocy społecznej w proporcji do 20% ilości wszystkich dzieci i uczniów dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, które w szczególnie uzasadnionych przypadkach wyrażą chęć zjedzenia posiłku.

W § 2 umowy ustalono, że Gmina będzie wydatkowała na realizację Programu środki własne w kwocie nie mniejszej niż 40% kosztu realizacji zadania ogółem.

W *Sprawozdaniu z realizacji Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” za okres I-VI 2016 roku*, Gmina Stanisławów przedstawiła koszt Programu ogółem

w wysokości 42 954 zł, z czego kwota 20 454 zł to środki własne gminy. Pomocą objęto 188 osób, w formie bezdecyzyjnej – 11 osób.

Na terenie gminy Stanisławów ośrodek realizuje Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przy pomocy placówek oświatowych z terenu gminy, jak również z innych gmin na terenie, których były spożywane posiłki przez dzieci z gminy Stanisławów. Ośrodek zawierał umowy z placówkami oświatowymi z terenu gminy Stanisławów oraz placówkami znajdującymi się w innych gminach.

W dni wolne od nauki (wakacje, ferie, przerwy świąteczne) na terenie gminy program realizowany jest w formie posiłków w przedszkolach oraz w formie zasiłków celowych m. in., dla rodzin, których dzieci w czasie roku szkolnego korzystały z posiłków w szkołach.

Osoby dorosłe, otrzymują zasiłki celowe na zakup żywności. Osoby z problemem alkoholowym otrzymują pomoc rzeczową w postaci talonu do sklepu na zakup żywności.

Pomoc w ramach Programu była udzielana zawsze na wniosek osoby zainteresowanej zgodnie z art. 61 § 1 k.p.a., na dokumentach była data ich wpływu do ośrodka. Wszystkie akta spraw były poukładane chronologicznie.

Ustalanie uprawnień do udzielania pomocy odbywało się na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Plan pomocy w wywiadach znajdujących się w aktach osobowych zatwierdzał kierownik ośrodka - łącznie skontrolowano 74 druków wywiadów. Do skontrolowanych wywiadów środowiskowych zawsze dołączano komplet niezbędnych dokumentów wymienionych w art. 107 ust. 5b ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zespół kontrolujący sprawdził 52 postępowania administracyjne zakończone 53 decyzjami administracyjnymi. We wszystkich skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej przywołano upoważnienia osoby uprawnionej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

W podstawie prawnej decyzji dot. przyznawania pomocy w formie zasiłków celowych powoływano się na przyjęte w gminie rozwiązania prawne, tj. Uchwałę Nr XXXIII/182/2014 Rady Gminy Stanisławów z dnia 20 stycznia 2014 r.

Stwierdzono również, że wszystkie skontrolowane decyzje administracyjne zawierały następujące elementy, wskazane w art. 107 § 1 i § 3 k.p.a, w tym: prawidłowo oznaczony organ administracji publicznej wydający decyzję, rozstrzygnięcie, indywidualne uzasadnienie prawne i faktyczne, pouczenie w którym zawarto zapis art. 109 ustawy o pomocy społecznej.

Skontrolowane decyzje wydawano w terminach wskazanych w art. 35 k.p.a. Wszystkie skontrolowane decyzje zostały prawidłowo doręczone zgodnie z art. 39 i 46 § 1 k.p.a.

W okresie objętym kontrolą za nieprawidłowe uznano:

1. W kontrolowanym okresie w ośrodku zatrudnionych było w przeliczeniu na pełne etaty 3 pracowników socjalnych. Dwóch zatrudnionych pracowników socjalnych posiada odpowiednie kwalifikacje zgodne z art. 116 ust. 1 i 1a. Natomiast jedna z zatrudnionych osób pomimo ukończenia studiów na kierunku Pedagogika o specjalności Praca socjalna nie posiada kwalifikacji zgodnych z ww. przepisem, gdyż studia zawodowe licencjackie ukończyła w listopadzie 2015 r., a przepis dot. ww. wykształcenia obowiązywał do 31 grudnia 2013 r. W związku z powyższym osoba ta nie może pracować na stanowisku pracownika socjalnego.

Liczba mieszkańców Gminy Stanisławów na dzień kontroli wynosiła 6652 osób. W związku z tym na jednego pracownika socjalnego przypadało ok. 2218 mieszkańców i ok. 52 środowisk objętych pracą socjalną. W ośrodku pracuje dwóch pracowników socjalnych posiadających zgodne z przepisami prawa wykształcenie. Na jednego pracownika socjalnego z prawidłowym wykształceniem przypada ok. 3326 mieszkańców i ok. 78 środowisk objętych pracą socjalną. Na tej podstawie ośrodek nie spełnia wymogu zatrudnienia określonego w art. 110 ust.11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

2. Ośrodek dokonywał płatności za posiłki przed ich faktycznym spożyciem przez dzieci, którym przyznano decyzją świadczenia co jest nie zgodne z art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W jednym przypadku w 2015 r. ośrodek opłacił z Programu całodzienne żywienie dziecka w bursie szkolnej.
3. Jeden wywiad aktualizacyjny (IV) został przeprowadzony z uchybieniem okresu sześciu miesięcy od ostatniego wywiadu, co narusza art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, natomiast w 1 przypadku na wywiadzie nie wpisano daty jego przeprowadzenia.
4. W 2 drukach wywiadów środowiskowych prowadzona praca socjalna nie była odnotowana w sposób oddający podejmowane działania, które powinny być podjęte przez pracownika socjalnego. W 6 przypadkach praca socjalna nie była w ogóle odnotowana.
5. W podstawie prawnej 15 decyzji nie przywołano Uchwały Nr IX/41/2015 Rady Gminy Stanisławów z dnia 10 sierpnia 2015 r., której zapisy regulują kwestie przyznawania pomocy rzeczowej w formie posiłku i żywności dla osób, których dochód nie przekracza wysokości kryterium z ustawy o pomocy społecznej oraz 150% tego kryterium.

W celu usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości zwracam się do Pani Kierownik o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Podjąć starania w celu zapewnienia prawidłowej organizacji pracy Ośrodka poprzez zatrudnienie pracowników socjalnych zgodnie z normami określonymi w art. 110 ust. 11

i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej. Osoby na stanowisko pracownika socjalnego zatrudniać zgodnie z wymaganym wykształceniem zawartym w przepisie art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Zapewnić dokonywanie płatności za faktycznie spożyte posiłki w oparciu o dowody księgowe, które stwierdzają dokonanie operacji gospodarczej tj. potwierdzają faktycznie spożyte posiłki, za które ma być dokonana zapłata, spełniające kryteria określone w art. 20 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W ramach Programu opłacać tylko jeden posiłek dziennie.
3. Do przyznanych świadczeń z pomocy społecznej przeprowadzać aktualizację wywiadów zgodnie z przepisem art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Zapewnić odnotowywanie w drukach wywiadów prowadzonej pracy socjalnej w sposób oddający obraz podejmowanych działań z uwzględnieniem ich dynamiki we wzmacnianiu i odzyskiwaniu zdolności klienta do funkcjonowania w społeczeństwie zgodnie z przepisem art. 6 pkt 12 i art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.
5. Stosować przepisy art. 107 § 1 k.p.a w ten sposób, że w wydawanych decyzjach wpisywać prawidłową podstawę prawną.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) **jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.**

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.**

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6000 zł.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Marcin Wodziński
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Pan Adam Sulewski Wójt Gminy Stanisławów